

คู่มือการดำเนินงานกลุ่มงานวิชาการ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงสาธารณสุข

๖. ระเบียบปฏิบัติการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัย

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์วางแผน ดำเนินการ และประเมินผลการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ตัวชี้วัด

เป้าหมายเชิงปริมาณ:

เป้าหมายเชิงคุณภาพ:

๑. มีจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการครบทั้ง ๓ พันธกิจ

๒. ทุกรายวิชาที่มีการบูรณาการมีการดำเนินการครบ ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การวางแผน ๒) การดำเนินการ ๓) การประเมินผลการบูรณาการครอบคลุมผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งกับนักศึกษา/อาจารย์ผู้สอนและผู้รับบริการตามเป้าหมายของการบูรณาการ และ ๔) การประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการ

๓. ขอบเขต

วางแผนบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัยได้แก่ การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการตามแผน การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนาแผนบูรณาการ การประเมินกระบวนการจัดการบูรณาการ การปรับปรุงพัฒนาผลการประเมิน กระบวนการ และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัย

๔. คำจำกัดความ

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของหน่วยย่อยๆ ได้แก่ แผน กระบวนการ สารสนเทศ การปฏิบัติ ผลลัพธ์และการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน

พันธกิจ (Mission) หมายถึง ภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการ ระดับอุดมศึกษา กำหนดให้วิทยาลัย ต้องปฏิบัติ ๔ พันธกิจ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัย หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ใช่การสอนในรายวิชา วิจัย มีขั้นตอนการบูรณาการ เริ่มจากการพิจารณารายวิชาที่สอน พร้อมกับออกแบบการจัดการเรียน การสอน โดย สอดแทรกกระบวนการวิจัยลงในกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ ณ มคอ.๓/มคอ.๔ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการ ประเมินผลโดยระบุกิจกรรมการวิจัยไว้ให้ชัดเจน และมีขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวิจัยและผลการวิจัย ระหว่างผู้เรียนด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนขยายขอบเขตของการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และส่งผลต่อการ เรียนรู้ของนักศึกษา

การบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ หมายถึง การนำกระบวนการบริการทางวิชาการเข้า มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะเพิ่มในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักศึกษามากกว่าที่ สอนในชั้นเรียน

การบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่นำ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมไปผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่จัดโดยวิทยาลัย จนสามารถจัดทำโครงการหรือกิจกรรมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไปเผยแพร่ได้ และส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะเพิ่มในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักศึกษา

การประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและการตัดสินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการบูรณาการ ได้แก่ ผลการพัฒนาเนื้อหาสาระ หรือผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการ โดยประเมินให้ครอบคลุมผลลัพธ์ที่เกิดต่อผู้เรียน ผู้สอน สถาบัน และชุมชนเรียนรู้ทักษะเพิ่มในศตวรรษที่ ๒๑

๕. วิธีปฏิบัติ

๕.๑ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (P) ดังนี้

๕.๑.๑ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมวางแผน วิเคราะห์ลักษณะรายวิชาที่จำเป็นต่อการบูรณาการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ตามความเหมาะสมของลักษณะวิชา รวมทั้งกระจายทุกชั้นปี โดยอาจจะไม่ต้องบูรณาการครบทุกภาควิชา โดยการวิเคราะห์สาระความรู้ในรายวิชาที่สอนว่ามีรายวิชาหรือสาระใดที่สอดคล้องกับกิจกรรม/โครงการ วิจัย บริการวิชาการ หรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่กำหนดไว้ในแผน/โครงการ เพื่อนำมาวางแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและรูปแบบการบูรณาการกับพันธกิจอื่นๆ ๑ เดือนก่อนเปิดภาคการศึกษา ทั้งนี้ให้ระบุเป้าหมายของการบูรณาการแต่ละพันธกิจอย่างชัดเจน การวางแผนการบูรณาการให้ครบทุกพันธกิจ

๕.๑.๒ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา และอาจารย์ผู้สอน ประชุมเพื่อจัดทำ มคอ. ๓- มคอ. ๔ ตามแผนการบูรณาการที่กำหนด โดยกำหนดวัตถุประสงค์การบูรณาการครอบคลุม ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาเนื้อหาสาระ ๒) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และ ๓) การบรรลุตามเป้าหมายของโครงการ/แผน

๕.๑.๓ ผู้รับผิดชอบวิชา นำเสนอแผนบูรณาการใน มคอ. ๓- มคอ. ๔ ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อรับรอง

๕.๒ ผู้รับผิดชอบวิชา และอาจารย์ผู้สอนร่วมกันออกแบบการสอนที่มีการบูรณาการรายวิชากับงานวิจัย/บริการวิชาการแก่สังคม/ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามตามระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ.๓) และระเบียบปฏิบัติการจัดการประสบการณ์ภาคสนาม(มคอ.๔) และระบุกิจกรรมการบูรณาการใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล (D) โดย

๕.๒.๑. ผู้รับผิดชอบวิชาและอาจารย์ผู้สอน ต้องกำหนดกิจกรรมตามรูปแบบการบูรณาการ

๑) การบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัย มี ๕ รูปแบบคือ

รูปแบบที่ ๑ นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์ โดยกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ ดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยของตนเองรองรับ และ กำหนดให้นักศึกษาร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์ หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้อาจารย์ควรอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้เข้าใจกระบวนการวิจัยให้ครบทุกขั้นตอน

รูปแบบที่ ๒ นักศึกษาศึกษางานวิจัย/เนื้อหาวิชาการเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย โดยอาจารย์ให้นักศึกษาศึกษางานวิจัย/เนื้อหาเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการ และทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย/เนื้อหาเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้และศึกษาต่อไป วิธีนี้จะทำให้นักศึกษาเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

รูปแบบที่ ๓ อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน โดยอาจารย์นำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอน นักศึกษาจะได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่ทันสมัย

รูปแบบที่ ๔ นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยคน อื่นๆ กำหนดให้นักศึกษาทุกคนเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ แล้วมอบหมายให้นักศึกษา ที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

รูปแบบที่ ๕ นักศึกษาเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ วิทยาลัยอาจจัดประชุมเสนอผลงานวิจัย หรือส่งเสริมนักศึกษาเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

๒) การบูรณาการการเรียนการสอนกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการโดย กำหนดวัตถุประสงค์ของการบูรณาการ และขั้นตอนของกิจกรรม ให้สอดคล้องกับ มคอ ๓ หรือ มคอ ๔ กำหนดให้นักศึกษาสามารถทำกิจกรรม/โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาประเมินผลการดำเนินงาน ประเมินตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓) การบูรณาการการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการ ดำเนินการโดยรายวิชาเป็นตัวตั้งในการบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอดคล้องกับโครงการบริการวิชาการที่มีอยู่ในแผนของวิทยาลัยฯ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ผ่านกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาการ

๕.๒.๒ อาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอนตามแผนการบูรณาการที่กำหนดไว้ในรูปแบบการสอนรายวิชาตามระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (มคอ๓) และตามระเบียบปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาคสนาม (มคอ๔) โดยระบุรายละเอียดดังนี้

๑) หมวดที่ ๒ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา โดยระบุรายละเอียดการบูรณาการการเรียนการสอนกับพันธกิจ เช่น การเรียนการสอนกับการทำนุหรือการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ ให้ระบุชื่อโครงการ/กิจกรรมที่ทำ พร้อมระบุชื่อโครงการในแผนปฏิบัติการด้วย และระบุบทเรียนหรือหัวข้อที่มีการบูรณาการ

๒) หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล ในบทเรียนหรือหัวข้อที่มีการบูรณาการในส่วนของการเรียนการสอน ให้ระบุรายละเอียดที่มีการบูรณาการด้วย

๕.๒.๓ อาจารย์ผู้สอนสรุปแผนการสอนในชั้นเรียนและในคลินิก ให้เพิ่มรายละเอียดในหัวข้อที่มีการบูรณาการ โดยระบุกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ และการประเมินผล ให้ระบุผลของการบูรณาการตามประเด็นของการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการ โดยใช้แบบประเมิน LO ที่เพิ่มขึ้นจากที่กำหนดตามลักษณะวิชา และแบบเครื่องมือการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดกับนักศึกษาในด้านทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และเครื่องมือวัดผลลัพธ์ที่เกิดจากการบูรณาการนั้นๆ

๑. การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบถึงขั้นตอนต่างๆรวมทั้งหลักฐานที่ต้องรวบรวมในการบูรณาการฯ

๒. เพิ่มแบบฟอร์มในระเบียบปฏิบัติการบูรณาการการเรียนการสอนกับพันธกิจเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและพร้อมใช้ โดยกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาประเมินหลังกิจกรรมการบูรณาการภายใน ๒ สัปดาห์

๒.๑ แบบประเมิน LO ที่เพิ่มขึ้นจากที่กำหนดตามลักษณะวิชา

๒.๒ เพิ่มแบบประเมินทักษะศตวรรษที่ ๒๑

๕.๒.๔ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชาและอาจารย์ผู้สอนสรุปรายงานการจัดการเรียนการสอนมคอ. ๕ และ ๖ โดยประเมินผลการบูรณาการครอบคลุมผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งกับนักศึกษา/อาจารย์ผู้สอนและผู้รับบริการตามเป้าหมายของการบูรณาการ และ ๔) การประเมินผลความสำเร็จของโครงการบูรณาการ (หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงร่างวิจัย / โครงการหรือสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ / สรุปผลการทำกิจกรรมทำนุฯ หรือการถอดบทเรียน ฯลฯ)

๕.๒.๕ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา อาจารย์ผู้สอน ประเมินผลการดำเนินการบูรณาการ

๕.๓ การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชา โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้ประสานสาขา ผู้รับผิดชอบวิชา เพื่อให้อาจารย์ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๒ หลังสิ้นสุดการบูรณาการหัวหน้าภาควิชาร่วมกับผู้รับผิดชอบในรายวิชานั้นๆ ถอดบทเรียนที่จะจากการบูรณาการตามเป้าหมายของการบูรณาการเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป และรายงานให้รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการรับทราบ (C)

๕.๔ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมร่วมกันเพื่อนำผลของการบูรณาการที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาของแต่ละรายวิชาวิเคราะห์เป็นภาพรวม ของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาที่เกิดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนานักศึกษาให้ได้เรียนรู้อย่างมีศักยภาพ

๕.๕ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิเคราะห์กระบวนการการบูรณาการการเรียนการสอนกับพันธกิจอื่นเพื่อปรับปรุง/พัฒนา ระเบียบปฏิบัติการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัยและนำเสนอที่ประชุมอาจารย์ประจำเดือน เพื่อร่วมกัน พิจารณาหาข้อตกลงเสนอ ผู้ควบคุมเอกสารคุณภาพ เพื่อประกาศใช้

๕.๖ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพัฒนาระเบียบปฏิบัติการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับพันธกิจของวิทยาลัยไปใช้ให้ครอบคลุมด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

